

Förädling av frukt och bär i **BALSGÅRD** läggs ner efter 80 år

*Svarta vinbär
Lotta*

*Äpple
Aroma*

Nyligen lyssnade jag på radion och fick veta att det åttioåriga Balsgård har lagts ner. En anläggning som varit igång sedan 40-talet och fått fram bra och härdiga äppelsorter och andra fruktträd liksom en mängd olika bärsorter med goda egenskaper för vårt odlingsklimat. Trodde inte mina öron. Vilket idiotiskt tilltag. Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU, har beslutat detta redan förra året. Men det har skett liksom i smyg och först nu har allmänheten fått upp ögonen för faktum. Det lär finnas 2,6 miljoner fritidsträdgårdar i Sverige. Många har nog fortfarande inte en aning om vad som skett.

Just nu när klimatet ändrar sig hela tiden och förutsättningarna för odling blir allt sämre i världen och transporterna allt dyrare är det viktigare än någonsin att vi gör allt för att odla det vi kan i vår närmiljö. Hela Skandinavien har ännu så länge bra odlingsmöjligheter. Vi har ytor och vi har vatten och vi har än så länge kunskap.

Hur tänker SLU, regering och jordbruksverk? Det skyls på för stora kostnader, men hur mycket kostar det inte att sätta sig i beroendeställning till omvärlden och överlåta till andra att bestämma vad vi ska livnära oss på. Läger man nu över hela ansvaret för framtagning av bättre frukt- och bärsorter på hobbyodlarna? Det blir inte lätt att så

att säga uppfinna hjulet på nytt när läget blir akut. Att förädla odlingsbara produkter är en process som måste fortgå kontinuerligt. Det låter inte göra sig inom kortsiktiga tidsramar. Eller är det helt enkelt tanken på att det allt varmare klimatet har fått dem att tro att naturen nu löser odlingsproblemen på egen hand?

Man har bestämt att nu ska det endast satsas på arten äpplen hos SLU i Alnarp. Päron och alla slags stenfrukter som körsbär och plommon blir satta åt sidan. Med tanke på att klimatet blir allt mildare kanske vi kan odla aprikoser och andra sydliga frukter om de bara är av rätt sort. Sedan har vi rabarber och alla sorters bär; jordgubbar, hallon, vinbär, krusbär blåbär, lingon, havtorn, smulgubbar med mera.

Redan under första världskriget fanns planer på en växtförädlingsanstalt. När så en stor del av landets fruktträd strök med under de kalla krigsvintrarna blev det ännu mer aktuellt. Under åren har Balsgård fått fram många arter med goda egenskaper. I år fyller det fina svenska äpplet Aroma femtio år. Sjuttiofem olika bärsorter har skapats.

Tänk att vi i Sverige är sämre än Putin att tänka på att växtförädling är något viktigt. Han kunde ändra på ett beslut då man i Pavlovsk ville skövla Europas största frukt- och bärsamling och i stället bygga lyxbostäder. Stationen vid Pavlovsk, som är en del av Vavilovs genbank räddades och finns kvar.

Bästa SLU, regering och jordbruksverk tänk om och gör rätt. Än är det inte för sent.

Inger Klintberg Danielsson 23-03-25

